

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând conflictul de competență ridicat de Curtea de Apel Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către notarul Elena Constantinescu împotriva Ministerului Justiției și Guvernului
Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

constată:

La data de 23 noiembrie 2018 notarul Elena Constantinescu a depus la
Judecătoria Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și
Guvernului Republicii Moldova prin care a solicitat:

- constatarea faptului neîncadrării notarilor în categoria organelor de stat
împuternicite special prin Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992, cu
modificările ulterioare, publicată în Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.
12/359 din 1992, de a percepe taxa de stat de la persoanele fizice și juridice, în ale
căror interese sunt îndeplinite acte notariale;

- dispunerea anulării sintagmei „s-a încasat taxa de stat ...lei” din Modelele
girurilor de autentificare și a certificatelor notariale (i) din Titlul I Girurile de
autentificare a actelor notariale și (ii) din Titlul II Certificatele notariale, aprobate
prin ordinul Ministerului Justiției nr.394 din 29 septembrie 2005, privind aprobarea
registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul
acestora, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii
Moldova nr. 135-138 art. 448 din 14 octombrie 2005;

-dispunerea anulării rubricii 6 „Taxa de stat” din Registrul actelor notariale
(care urmează a fi completat de notari), aprobat prin ordinul Ministerului Justiției
nr. 267 din 02 iulie 2003, privind aprobarea registrelor necesare pentru desfășurarea
activității notariale, forma și conținutul acestora, cu modificările ulterioare, publicat
în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.148, art.199 din 15 iulie 2003;

-dispunerea anulării propoziției „În rubrica a 6-a se indică cu cifre mărimea
taxei de stat”, din pct.29 al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a
actelor notariale și completare a registrelor notariale, aprobat prin ordinul

Ministerului Justiției nr.95 din 28 februarie 2008, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.63-65 art. 167 din 28 martie 2008.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cauza a fost strămutată pentru examinare la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul prevederilor art. 191 alin. (2) și 198 alin. (2) din Codul administrativ, din motivul că cererea de chemare în judecată are ca obiect contestarea unui act administrativ normativ.

La data de 10 octombrie 2019, notarul Elena Constantinescu a depus cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat:

- dispunerea anulării sintagmei „s-a încasat taxa de stat ..lei” din Modelele girurilor de autentificare a certificatelor notariale Titlul II Certificatele notariale, aprobate prin ordinul Ministerului Justiției nr.394 din 29 septembrie 2005, privind aprobarea registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul acestora, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 135-138 art. 448 din 14 octombrie 2005;

- dispunerea anulării rubricii 6 „Taxa de stat” din Registrul actelor notariale (care urmează a fi completat de notari), aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 267 din 02 iulie 2003 privind aprobarea registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul acestora, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.148, art. 199 din 15 iulie 2003;

- dispunerea anulării în privința notarilor a propoziției „În rubrica a 6-a se indică cu cifre mărimea taxei de stat”, din pct.29 al Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale și completare a registrelor notariale, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr.95 din 28 februarie 2008, cu modificările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.63-65 art. 167 din 28 martie 2008.

Prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost sesizată Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău și a fost suspendat procesul.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, competentă să judece cauza de contencios administrativ este Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate art. 200 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată în fața căreia a apărut conflictul de competență de natura celui definit la art.58 alin.(2) suspendă din oficiu procesul și prezintă dosarul instanței competente să soluționeze conflictul de competență.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, conflictul de competență dintre două judecătoria din jurisdicția aceleiași curți de apel se soluționează de către curtea de apel respectivă. Iar, alin. (3) prevede că, conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătoria și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Conform art. 191 alin. (2) din Codul administrativ, Curțile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate.

Din materialele dosarului rezultă că, prin încheierea din 24 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost sesizată Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Judecătoria Chișinău și Curtea de Apel Chișinău și a fost suspendat procesul.

Curtea de Apel Chișinău a reținut că pretențiile reclamantei concretizate prin cererea din 10 octombrie 2019 nu constituie o acțiune în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate, soluționarea căreia ar fi de competența Curții de Apel Chișinău.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, deși prin cererea concretizată, notarul Elena Constantinescu a solicitat anularea unei sintagme din Modelele girurilor de autentificare a certificatelor notariale Titlul II Certificatele notariale, aprobate prin ordinul Ministerului Justiției nr. 394 din 29 septembrie 2005, privind aprobarea registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul acestora, la caz, ordinul Ministerului Justiției nr. 394 din 29 septembrie 2005 nu a fost contestat. De asemenea, și în cazul pretenției cu privire la anularea rubricii 6 „Taxa de stat” din Registrul actelor notariale (care urmează a fi completat de notari), aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 267 din 02 iulie 2003 privind aprobarea registrelor necesare pentru desfășurarea activității notariale, forma și conținutul acestora, însuși ordinul Ministerului Justiției nr. 267 din 02 iulie 2003 nu a fost contestat în prezenta cauză.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că modelele girurilor de autentificare și a certificatelor notariale, cât și registrul actelor notariale nu constituie acte administrative normative și respectiv, cerința formulată în acest sens nu ține de competența Curții de Apel Chișinău. La fel, Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale și completare a registrelor notariale nu constituie un act normativ conform art. 12 din Codul administrativ, or, acesta nu stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice, ci reglementează modul de completare a registrelor notariale de către un cerc concret de profesioniști și anume, de către notari.

În conformitate cu art. 12 din Codul administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Reieșind din circumstanțele menționate în raport cu normele de drept citate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la caz, competentă să judece cauza este Curtea de Apel Chișinău, actele administrative contestate de reclamantă fiind acte administrative normative.

Astfel, Modelele girurilor de autentificare și a certificatelor notariale, Registrul actelor notariale, precum și Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale și completare a registrelor notariale, aprobate prin ordinele Ministerului Justiției sunt acte administrative normative, fiind subordonate legii și aprobate de o autoritate publică în baza prevederilor legale, care nu se supun controlului constituționalității și stabilesc reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Or, aceste acte administrative normative stabilesc reguli pentru notari cu privire la modul de îndeplinire a actelor notariale obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice, Curtea de Apel Chișinău fiind competentă să soluționeze în primă instanță acțiunea înaintată împotriva acestora.

Astfel, din considerentele enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, competentă să examineze prezenta cauză este Curtea de Apel Chișinău, unde și urmează a fi remisă cauza.

În conformitate cu art. 200 alin. (3) și 230 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Se constată competența Curții de Apel Chișinău la judecarea cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către notarul Elena Constantinescu împotriva Ministerului Justiției și Guvernului Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către notarul Elena Constantinescu împotriva Ministerului Justiției și Guvernului Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, se remite la Curtea de Apel Chișinău pentru examinare.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu